

ΦΥΣΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΟΙΚΟΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ.

Γνωρίζουσιν ἄρα γε πάντοτε οἱ ἄνθρωποι διατι-
ποῦνται καὶ διατί ἀγαπῶνται; Ἐπειδὴ διαφέρουσι
αἰνιδύματί των, καθὼς καὶ τὰ πατροπράδοτά των
αἰσθάνονται ἀντιπᾶθειαν πρὸς τοὺς ἄλλους;
καὶ ὅτι ὑπάρχει ἡ φύσις των, τοικύτη δὲ ὑπ᾿ ἥς
καὶ ἐκπλᾶται.

Ματαίως ὁ πολιτισμὸς ἐξομαλύνει τὰς διαφοράς, αἱ
ποικίλαι διαχωρίζουσιν ὡς βουνὰ καὶ ὄρη τὰ ἔθνη
καταίως δὲ προσέτι ἐξαλείφει βαθμηδὸν καὶ τὰς
παρρησιωμένους προλήψεις; ἔπειδὴ αἰετοπερὶ διαμένοντες
ἀνιστη, ἰώδεις τινὲς αἰτίαι σκανδαλῶν καὶ ἐριδῶ; καὶ
ἀποστροφῆς, τὰ δὲ πᾶθη ἐμφωλεύουσιν, ἐκτείνονται καὶ
ἀλλοτρίως ἀλλάσσονται οὐ μόνον ἀπὸ λαοῦ εἰς λαόν, ἀλλὰ
καὶ ἀπὸ ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν, ἀπὸ πόλεως εἰς πό-
λιν καὶ ἀπὸ κώμης εἰς κώμην. Ἐπιμελεῖται ἡ πολιτι-
κή τὴν συνάφην εἰς ἓν τὴν Ἰρλανδίαν, τὴν Ἀγγλίαν καὶ
τὴν Σκωτίαν, ἀλλὰ δύναται νὰ συγχωνεύσῃ ἀλληλομά-
χους χαρακτῆρας; Δὲν ὑπάρχει προφανῶς ἐνταῦθα μὲν
ἡ Σαξωνικὴ, ἐκεῖ δὲ ἡ Πικτῶν, ἀλλαχού δὲ κα-
ταγωγὴ ἀσικτικὴ;... Ἐπειτα τὸ αὐτὸ στοιχεῖον προσφέ-
ρεται διαφόρως παρ' αὐτῶν ὁ Ἰρλανδὸς π. χ. ἐκφωνεῖ
ὁ Ἀγγλὸς Α, ὁ Σκωτὸς Ο· ὁ μὲν ἀγαπᾷ τὸ ἐκ κρι-
τικῆς μελυστικὸν ποτὸν (Whisky) ὁ δὲ τὸ ἐξ ἀρκευθί-
ου gin, ὁ δὲ τὸ ἐκ φονικίων todd, ἀλλὰ καὶ οἱ τρεῖς

Τόμ. Β'.

λαοὶ οὗτοι μισοῦσιν ὁμοίως τὸν Γάλλον διότι ἀγαπᾷ
τὸ ἀλιπὲς ῥόφημα (τὴν νηστήσιμον σουπαν). Δοκίμα-
σον λοιπὸν νὰ συμβιβάζῃς ὀριστικῶς τὸν Μασσα-
λιώτην, τὸν Λιλλουάσιον, τὸν Ἀδινιώτην καὶ τὸν Πικάρ-
δον! Καὶ οἱ τρεῖς βεβαίως ἔχουσι τὴν αὐτὴν πατρίδα,
ἀλλὰ τὰ ἔθνη των παραλλάσσουσιν· ὅθεν ὁ κάτοικος
τῶν Παρισίων θεωρεῖ ὡς ξένους τοὺς ἐπαρχιώτας Γάλ-
λους, ὁ δὲ τῶν μέσημβρινῶν παραλίῶν ἀποστρέφεται
τὸν Παρισιανόν. . . .

Οἱ φιλόσοφοι ἐπαναλαμβάνουσιν πάντοτε ὅτι ἡ
φύσις τοῦ ἀνθρώπου ὑπάρχει ἡ αὐτὴ παντοῦ· ἀλλ' ὁ
Πασκάλης ἐδόξασεν ὀρθώτερον λέγων, ὅτι ὅσα ἐξε-
τάζομεν βαθύτερον τοὺς ἀνθρώπους, τόσῳ μᾶλλον ἀνα-
καλύπτομεν νέας διαφοράς, ὥστε ἡ φαινομένη αὐτῶν
ὁμοιότης κατακερματίζεται εἰς πλῆθος ἀνομοιοτή-
των· δύο δὲ συμβεβηκότα παραπλήσια καὶ δύο χα-
ρακτῆρες ὁμογενεῖς φέρουσι πάντοτε ἄλλοια ἀποτε-
λέσματα. Οὕτω π. χ. ἡ ἀρπαγὴ τοῦ Κρόμβελ ἔλη-
ξεν εἰς γενικὴν εἰρήνην, ἀλλ' ἡ μοναρχία τοῦ Βοναπάρ-
του ἔφερε καθολικὸν πόλεμον. Ἡ ἀποκατάστασις τοῦ
Β'. Καρόλου ἐπέσυρεν ἄκραν διαφορὰν, ἡ δὲ τοῦ III'.
Λουδοβίκου ἐνίσχυσε τοὺς Ἰησοῦίτας.

Τοιοιουτρόπως τὰ γενικὰ ἀξιῶματα ἀπατῶσι πάν-
τοτε, καὶ κινδυνεύομεν βαρέως νὰ σφάλωμεν, ἂν
λαμβάνωμεν αὐτὰ μόνον εἰς τὰς κρίσεις ἡμῶν ὁδηγούς.
Κατὰ τοῦτο μάλιστα διακρίνεται ὁ εὐφυὴς ἄνθρω-
πος, ὅτι ἀμέσως ἐκ πρώτης ὀψεως ἀνακαλύπτει τὰς
ἀναλογίας καὶ τὰς διαφοράς. Ὅτε ἐξωσμένος εἰς τὴν
νῆσον Αἰθελίαν (Elba) ὁ Ναπολέων ἔλαβεν ἓν

Τεύχ. ΚΗ'.